

Ledenbericht

Schouten slaat de plank mis met nieuwe visie op mestbeleid

De Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) heeft met verbazing kennisgenomen van de plannen die de minister in een recente kamerbrief aankondigt, over hoe zij toekomstig mestbeleid vorm wil gaan geven.

Toen Minister Schouten aantrad als minister, kondigde zij aan vereenvoudiging in wet- en regelgeving te gaan verzorgen voor boeren. Daarop volgden 3 roerige jaren waarin melkveehouders en andere boeren nog nooit zo zwaar onder (regel)druk gestaan hebben. Dit mede door het handelen van nota bene dezelfde minister. Wat NMV betreft heeft minister Schouten haar oor vooral te luister gelegd bij het onderdeel natuur van haar ministerie. Ze heeft geluisterd naar clubs die er een verdienmodel van gemaakt hebben om te verkondigen hoe slecht de natuur in Nederland het doet en daarvoor de landbouw als hoofdschuldige aan te wijzen. Wat ons betreft komt deze nieuwe richting zes jaar te laat. Er had veel schade voorkomen kunnen worden als de overheid voor de afschaffing van het melkquotum over zo'n visie had nagedacht.

In de Kamerbrief schetst zij drie pijlers voor het nieuwe mestbeleid:

- 1 De melkveehouderij wordt volledig grondgebonden
- 2 Intensieve veehouderij moet voortaan al hun mest verwerken
- 3 Er wordt een gebiedsgerichte aanpak gerealiseerd voor het verbeteren van waterkwaliteit

Scheiding intensief-extensief

Wat duidelijk wordt is dat er een duidelijke scheiding komt tussen beleid voor extensieve en intensieve bedrijven. Tot zo ver iets waar we als NMV niet direct tegen zijn, sterker nog, NMV vindt ook dat bedrijven te zeer verschillen om op één hoop gegooid te worden als het beleid betreft. Verder roept de kamerbrief vooral heel veel vragen op. Met name over de gedetailleerde uitwerking van het begrip 'grondgebondenheid'. De minister noemt enkele mogelijkheden onder andere aantal GVE per hectare of het kunnen plaatsen van mest op eigen grond, ook mét derogatie. In de brief wordt wel aangegeven dat er ruimte blijft voor melkveehouders die zelf niet over voldoende grondareaal beschikken, om contracten in de buurt aan te gaan met andere agrarische bedrijven. De ligging van veebedrijven en het al dan niet aanwezig zijn van akkerbouwers zal echter van grote invloed worden of dit mogelijk is, en zo ja, wat de kosten voor de betreffende veehouder zijn.

Zorgen om grondprijzen

Koeien in de wei en binding met grond is waar wij als NMV altijd achter gestaan hebben. We willen echter wel voorkomen dat nieuw beleid richting grondgebondenheid ervoor zorgt dat grondprijzen nog meer opgedreven worden, waardoor melkveebedrijven in de toekomst voor jonge boeren niet meer over te nemen zullen zijn. De sterke koppeling van de melkveehouderij aan grond maakt de sector nog kapitaalintensiever, maar zegt niets over rendement. Wanneer niet volledig grondgebonden bedrijven een hoger rendement draaien dan grondgebonden bedrijven is het streven naar grondgebondenheid dus het streven naar een lager rendement. Dit kan nooit duurzaam zijn. Als NMV zullen we een heldere visie over deze onderdelen uitwerken en inbrengen bij het vervolgtraject voor het toekomstige mestbeleid. Daarbij zullen we de minister wijzen op haar verantwoordelijkheid. De minister trekt nu een decennium uit om deze verandering gestalte te geven.

Verwerken mest intensieve sector

NMV vindt het opmerkelijk dat alle mest van intensieve bedrijven of sectoren verwerkt moet worden. Het staat haaks op de kringlooplandbouwgedachte, zorgt voor veel meer transportbewegingen (stikstof en broeikasgasemissie!!) en staat uiteindelijk ook heel ver af van de biologie. Akkerbouwers willen notabene bij voorkeur onbewerkte mest op hun land te brengen! Voor de extensieve sectoren wordt er gesproken over een in- en output systeem, oftewel een 'afrekenbare stoffenbalans' waarmee bij ons de indruk gewekt wordt dat er voor de melkveehouderij mogelijk weer een systeem als de MINAS op tafel komt. Daar zouden we als NMV eerder voorstander van zijn dan de Kringloopwijzer, die steeds maar boven onze sector blijft hangen.

Gebiedsgerichte aanpak waterkwaliteit

De minister geeft ook aan dat zij extra aandacht wil geven aan de waterkwaliteit. Met name in de zand en löss regio's wordt niet overal aan de nitraatnorm van 50mg/liter water voldaan. Hierbij denkt ze aan het beperken van teelten die uitspoelingsgevoelig zijn. Wat NMV betreft zou het beleid niet alleen maar moeten gaan om beperking van, maar ook positieve prikkels moeten hebben. Juist op derogatiebedrijven wordt veelal aan de nitraatnorm voldaan, omdat gras niet uitspoelingsgevoelig is en een lang groeiseizoen kent. Doordat er in de zand en löss regio's in de derogatie een beperking op de gebruiksruimte geldt, daar mag 230 kilogram stikstof uit dierlijke mest worden uitgereden in plaats van de 250 kilogram op andere gronden, kiezen minder boeren voor derogatie en hoeven daardoor niet meer aan de graslandeis te voldoen. Volgens NMV kan de minister met een bemesting van 250 kilogram stikstof uit dierlijke mest in de zand en löss regio's meer melkveehouders verleiden mee te doen aan derogatie wat een bewezen positief effect heeft op de waterkwaliteit.

Meest essentiële onderdeel ontbreekt

Schoutens visie is geen visie te noemen maar eerder een frustratie van bestaande innovatie en technische ontwikkelingen in alle landbouwsectoren. De integrale aanpak tussen akkerbouw en de veesectoren mist compleet en het gevaar is dat door onpraktisch beleid het gebruik van waardevolle dierlijke mest in de akkerbouw zal verminderen, ingewisseld tegen hoger kunstmestgebruik. Dat druist in tegen alle duurzaamheidsprincipes en notabene de kringloopgedachte van de minister zelf.

Tot slot mist NMV in deze contouren één van de belangrijkste zaken die essentieel zijn voor de robuuste sector die de minister wenst: het verdienmodel van de boer. NMV roept al sinds jaar en dag dat boeren bereid zijn te bewegen naar wat de maatschappij van ze vraagt. De minister kan echter niet verwachten dat boeren maar aan de tsunami van toenemende wet- en regelgeving gaan voldoen, terwijl deze nog steeds dezelfde prijs voor hun product ontvangen als vijftig jaar geleden. Door onzinnig beleid rijst hier de kostprijs de pan uit terwijl de schappen in de supermarkt vol liggen met niet duurzaam geproduceerd buitenlands voedsel. Een stabiel gezinsinkomen met beloning voor de extra inzet, zou centraal moeten staan in het toekomstige beleid. Alleen dan kun je spreken van een toekomstbestendige melkveehouderij, en daar staan we voor. Want, zoals u weet, sinds jaar en dag is onze slogan: Inkomen, daar draait het om!